

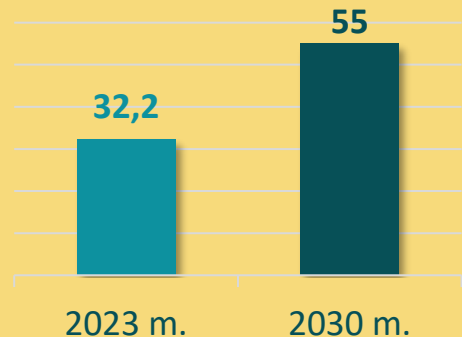
ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI: PLĖTROS TEMPAS LIETUVOJE, REZULTATAI IR ĮTAKA ENERGIJOS KAINOMS

2025 m. kovo 27 d.

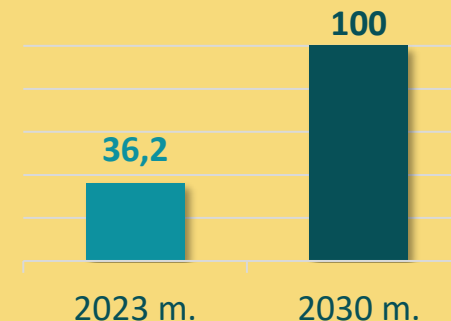

LIETUVOS ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ TIKSLAI 2030 M.: 55 PROC. VISOS ENERGIJOS – VIETINĖ IR ATSINAUJINANTI

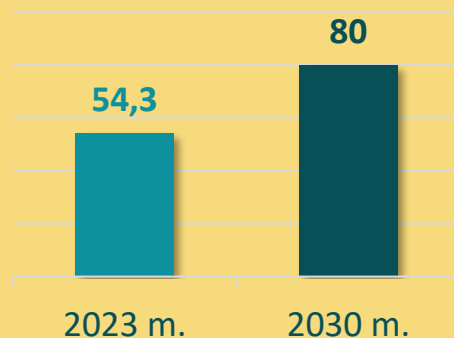
AEI dalis bendrame galutiniam energijos suvartojime, proc.

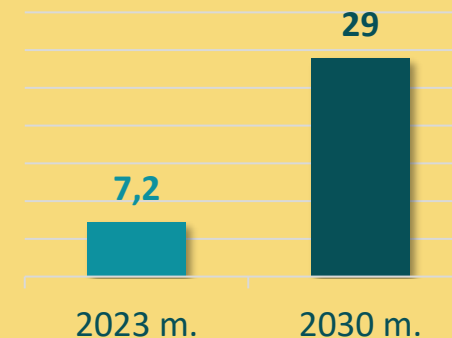
AEI dalis bendrame elektros energijos suvartojime, proc.

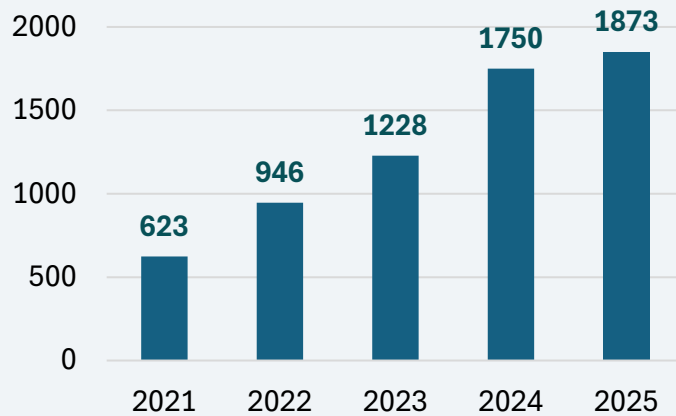
AEI dalis galutiniam energijos suvartojime šildymui, proc.

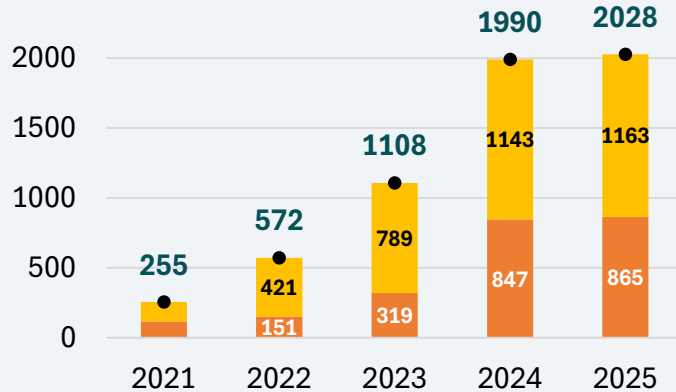
AEI dalis galutiniam energijos suvartojime transporte, proc.

Vėjo elektrinių galia, MW

Saulės elektrinių galia, MW

■ Gaminančių vartotojų el. ■ Komercinės saulės el.
● Viso

- 2025 kovo mėn. duomenimis yra plėtojama apie 3 800 MW* sausumos vėjo elektrinių projektų. Numatoma, kad 2030 m. vėjo elektrinių sausumoje galia gali siekti net 5 600 MW.
- Nuo 2021 m. vėjo elektrinių galia kasmet augo vidutiniškai apie 300 MW. Nuo 2024 m. augimas bus dar spartesnis. Planuojama, kad šiais metais bus prijungta ne mažiau kaip 400 MW galios vėjo parkų sausumoje.
- 2025 m. vasario pradžioje elektros gamybą pradėjo naujausias 80 MW galios vėjo parkas Kelmės rajone.
- Absoliuti dauguma (99,998 proc.) vėjo elektrinių yra komercinės paskirties.
- 2025 kovo mėn. duomenimis yra plėtojama apie 4 100 MW* saulės elektrinių projektų. Numatoma, kad 2030 m. saulės elektrinių galia gali siekti net 6 100 MW.
- Nuo 2021 m. saulės elektrinių galia kasmet augo vidutiniškai apie 460 MW. Planuojama, kad šiais metais vien komercinių saulės elektrinių bus prijungta beveik 400 MW galios.
- Saulės elektrinių galios augimą kol kas labiausiai lemia gaminančių vartotojų plėtra.
- 57 proc. visų saulės elektrinių galios yra buitinių (gaminančių) vartotojų, 43 proc. – komercinių elektrinių.

Vėjo elektrinių sausumoje galios tikslas 2030 m., MW

4 500

Vėjo elektrinių galia 2025 m. kovą, MW

1 873

42 proc. tikslo

Saulės elektrinių galios tikslas 2030 m., MW

4 100

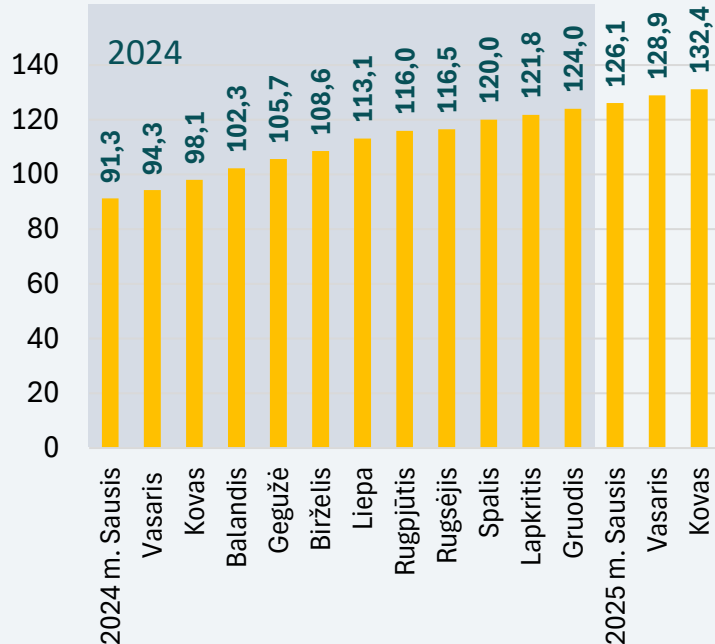
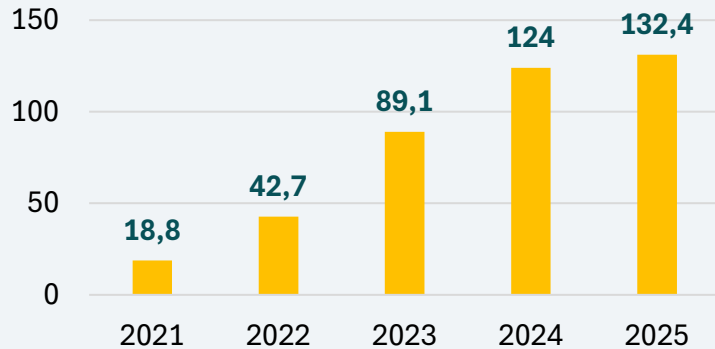
Saulės elektrinių galia 2025 m. kovą, MW

2 028

49 proc. tikslo

2024 M. KAS ANTRAS GAMINANTIS VARTOTOJAS SAULĖS ELEKTRINĘ ĮSIRENGĖ NAUDODAMASIS VALSTYBĖS TEIKIAMA FINANSINE PARAMA

Gaminančių vartotojų skaičius, tūkst.

- Vertinant 2024 m. duomenis – apie 54 proc. gaminančių vartotojų saulės elektrines įsirengė pasinaudoję finansine parama – 20 500 gaminančių vartotojų iš 37 500.
- Gaminančių vartotojų skaičius stabiliai auga. Nuo 2021 m. gaminančių vartotojų skaičius per mėnesį augo vidutiniškai apie 2 000 vnt., o jų elektrinių galia – po 27 MW.
- Nuo metų pradžios išduota beveik 10 200 prisijungimo sąlygų, prijungta – apie 7 100 gaminančių vartotojų.
- Pagrindinė gaminančių vartotojų skaičiaus augimo priežastis yra elektros kainų nepastovumas – gyventojai nori mažesnių ir stabilių elektros kainų. Saulės elektrinės su valstybės teikiama parama leidžia tai užsitikrinti.

Gaminančių vartotojų skaičiaus tikslas 2030 m.

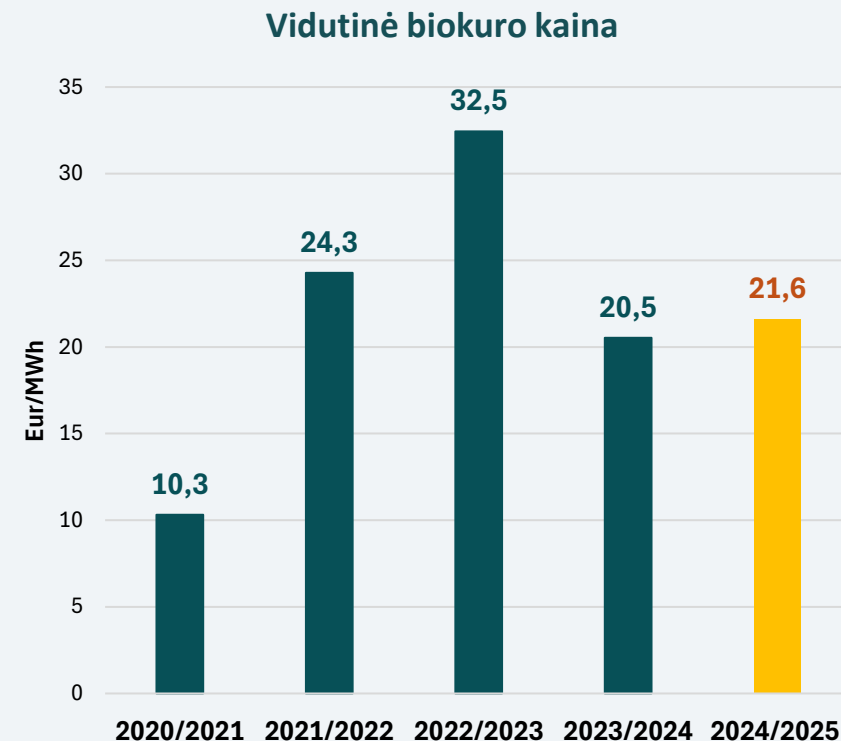
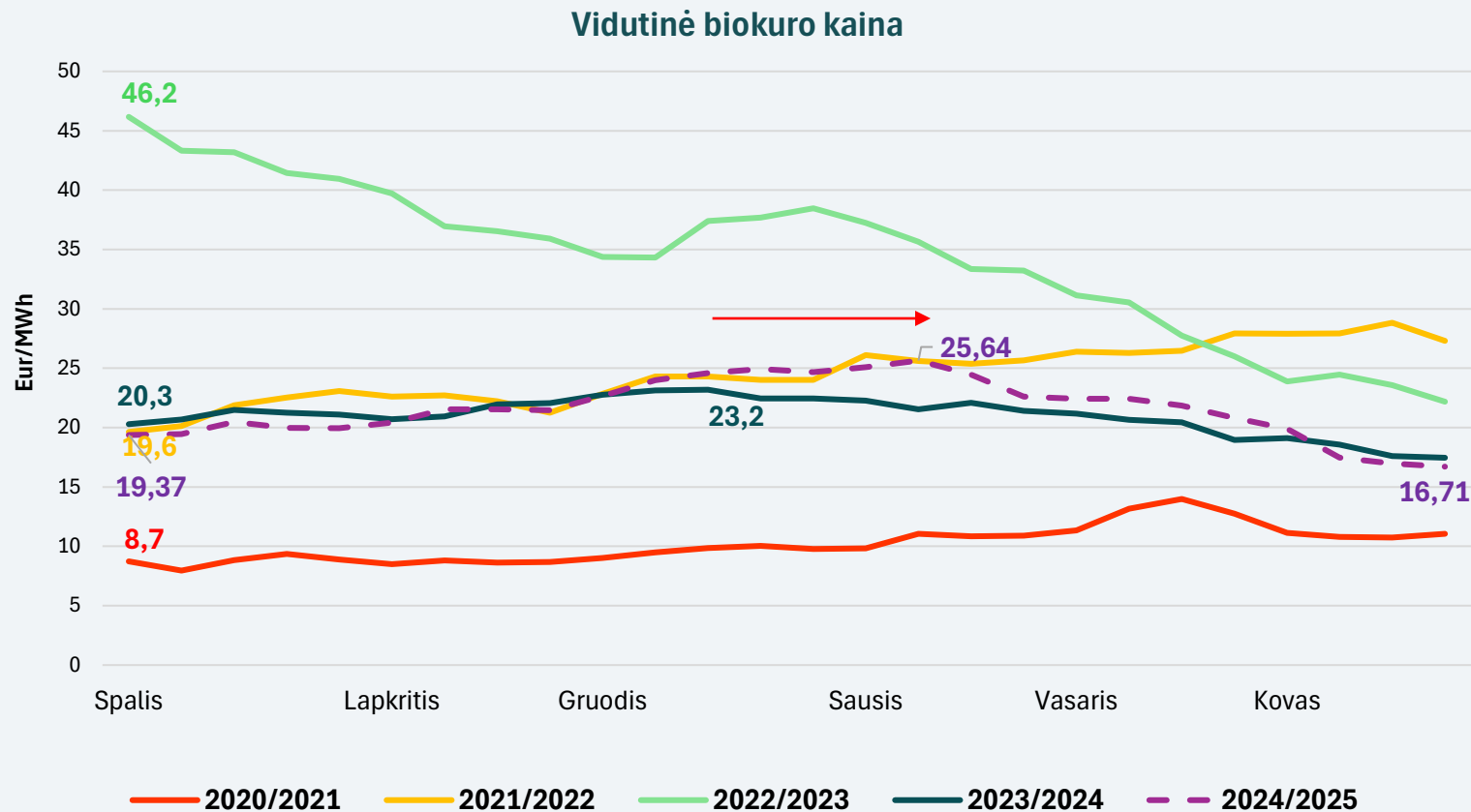
300 000

Gaminančių vartotojų skaičius 2025 03 m.

132 400

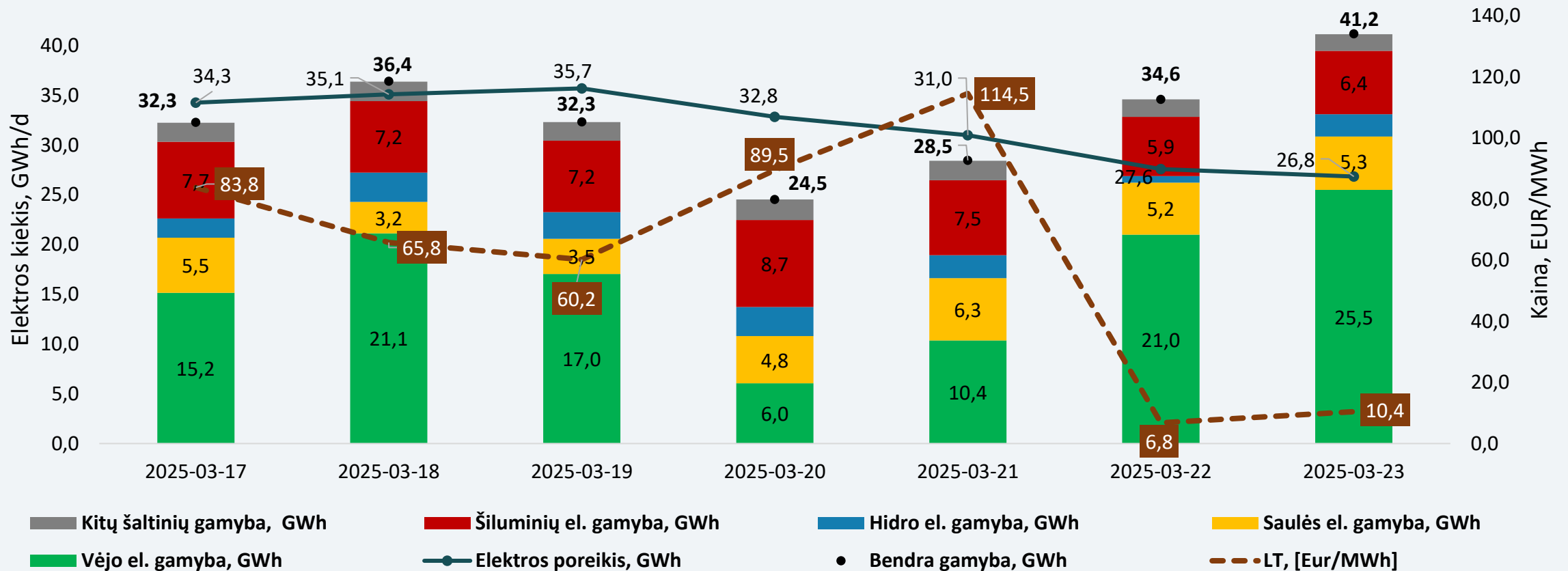
44 proc. tikslo

VIDUTINĖ BIOKURO KAINA ŠIO ŠILDYMO SEZONO METU – 5 PROC. DIDESNĖ NEI PRAEITĄ ŠILDYMO SEZONĄ

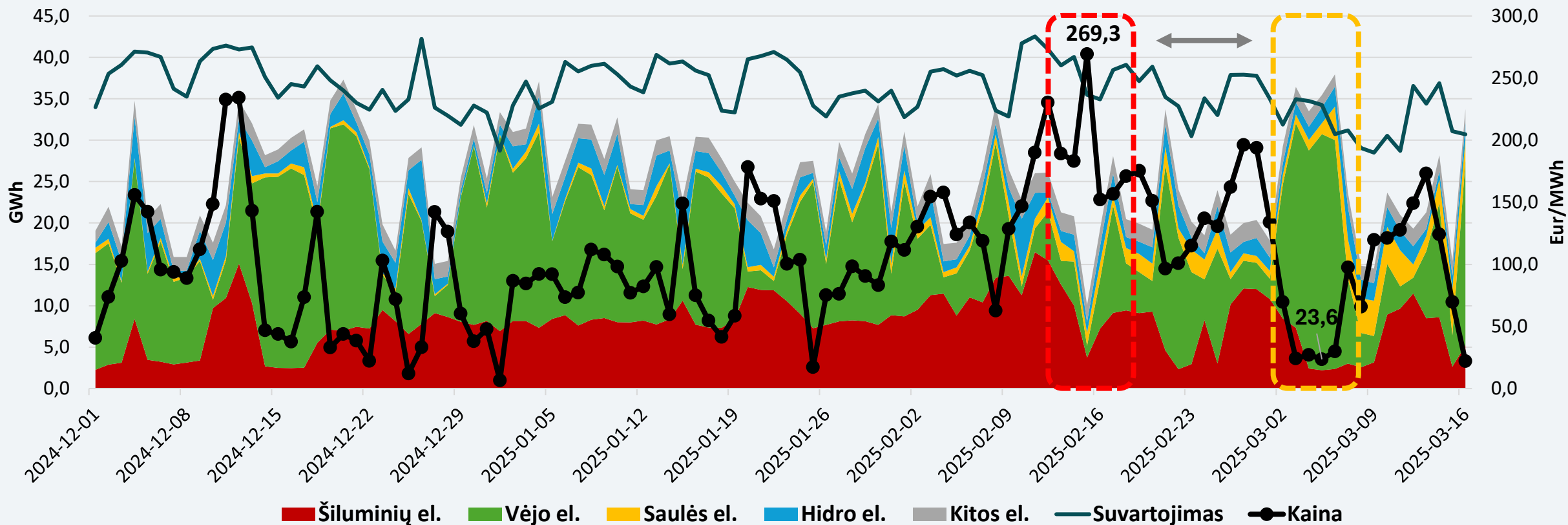
- Vidutinė biokuro kaina 2024/2025 m. šildymo sezono metu spalio–kovo mėn. siekė 21,6 Eur/MWh, arba 5,2 proc. daugiau nei 2023/2024 m. šildymo sezoną (20,5 Eur/MWh). Biokuro kainos šį sezoną svyravo 16,71–25,64 Eur/MWh intervale (2023/2024 m. sezoną – 17,46–23,19 Eur/MWh intervale).
- Spalio mėnesį biokuro kaina startavo nuo 19,6 Eur/MWh, sausio mėnesį pasiekė aukščiausią tašką – 25,64 Eur/MWh (praeitą šildymo sezoną didžiausia kaina buvo gruodžio mėn., kai siekė 23,2 Eur/MWh). Kovą biokuro kaina nukrito iki 16,71 Eur/MWh, kas rodo sezoniškumo įtaką kainoms.
- Pagrindiniai veiksniai lėmę biokuro kainos padidėjimą – išaugęs minimalaus darbo užmokesčio dydis ir padidintas dyzelino akcizas.

ISTORINĖ SAVAITĖ: LIETUVA PASIGAMINO DAUGIAU ELEKTROS ENERGIJOS NEI SUVARTOJO

- Nacionalinė generacija savaitės balanse (Kovo 17–23 d. savaitę Lietuvoje pagaminta 229,8 GWh elektros energijos, o suvartota – 223,3 GWh) pirmą kartą nuo Ignalinos AE uždarymo 2009 m. patenkino 103 proc. vartojimo poreikio, perteklinę energiją eksportuojant į kaimynines valstybes.
- Kovo 23 d., sekmadienį, Lietuvoje buvo fiksuotas elektros energijos eksportas visomis jungtimis: į Lenkiją, į Latviją ir į Švediją. Lietuva tapo elektros energiją eksportuojančia valstybe.

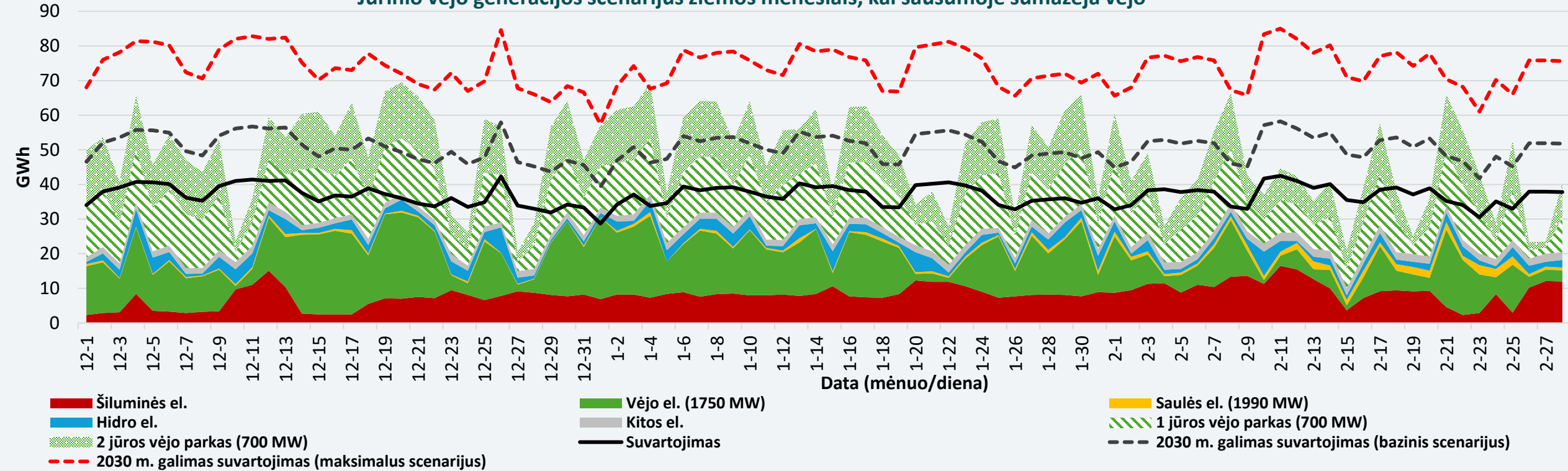
ŽIEMOS LAIKOTARPIU DIDELĖ VĖJO ELEKTRINIŲ GENERACIJA PRISIDEDA PRIE ELEKTROS ENERGIJOS KAINŲ MAŽĖJIMO

- Vasario 11–20 dienos, palyginus su vasario 1–10 dienomis, pasižymėjo mažesne vėjo elektrinių (-37 proc.) ir hidroelektrinių (-20 proc.) generacija, didesniu elektros energijos vartojimu (+5,7 proc.), 4 °C laipsniais šaltesne aplinkos temperatūra. Prie kainų augimo regione prisidėjo ir neveikianti „Estlink 2“ jungtis tarp Suomijos ir Estijos. **Visai tai lėmė didmeninių elektros kainų pakilimą.**
- **Kovo pradžioje padidėjus vėjo elektrinių generacijai bei tris paras Lietuvai pasigaminus daugiau elektros energijos nei suvartojome, didmeninės elektros kainos krito 62 procentais.**
- **Sinchronizacijos įtakos kainų augimui nebuvo.**

ŽEMOS GENERACIJOS LAIKOTARPIU JŪRINIO VĒJO PARKAI BŪTŲ PADĖJĘ PATENKINTI DABARTINĮ ELEKTROS ENERGIJOS VARTOJIMĄ

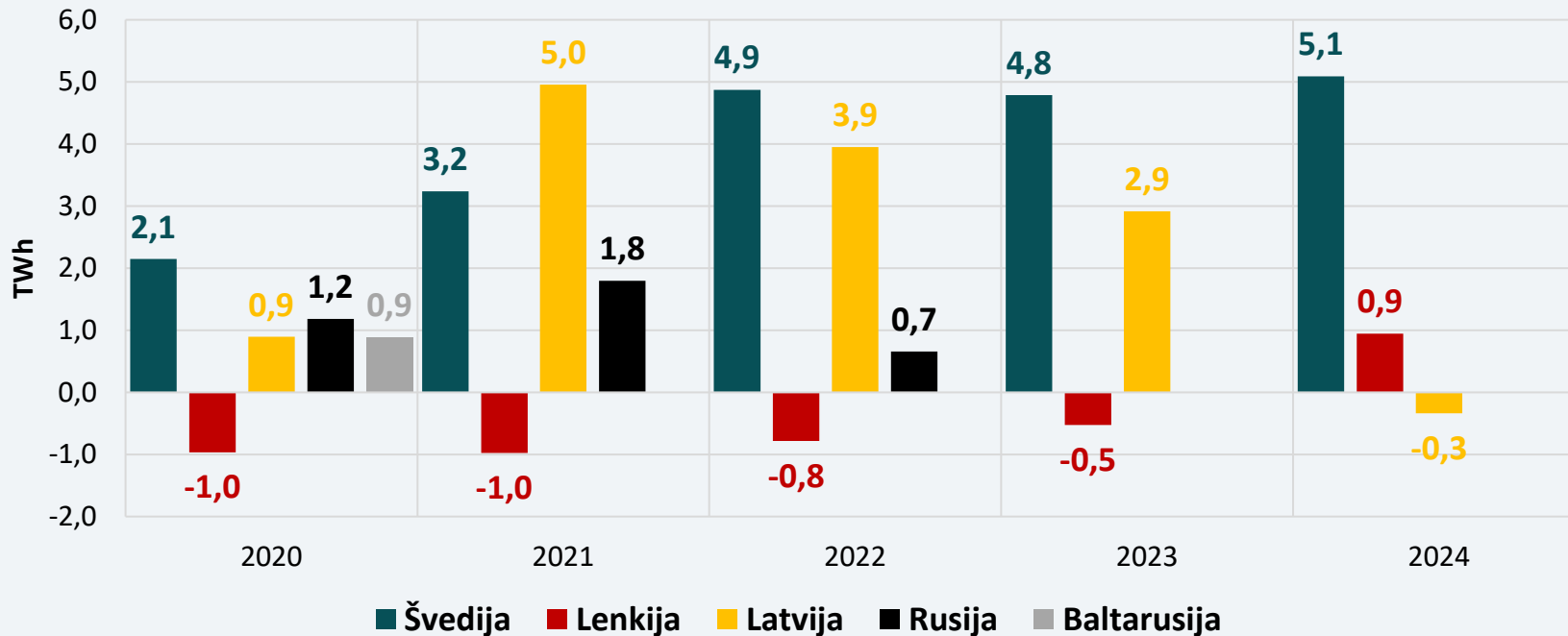
Jūrinio vėjo generacijos scenarijus žiemos mėnesiais, kai sausumoje sumažėja vėjo*

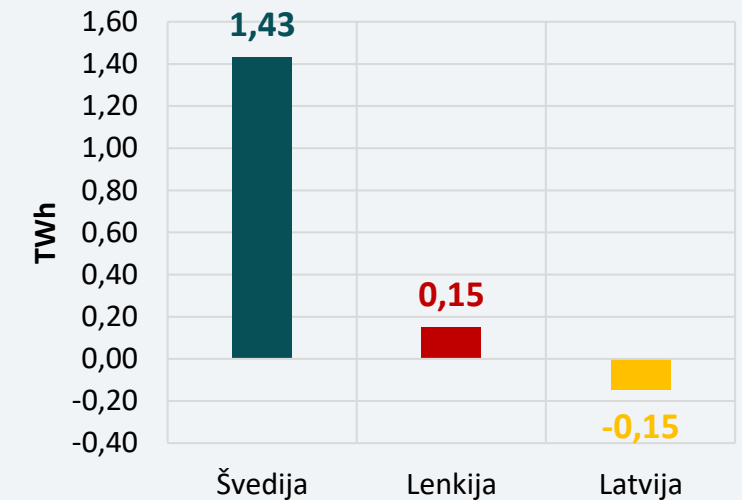
- **Gruodžio–vasario mėnesiais** vietinė generacija Lietuvoje patenkino **68 proc.** elektros energijos vartojimo poreikio. **Su vienu jūrinio vėjo parku** šiuo laikotarpiu vietinė generacija būtų patenkinusi **apie 100 proc. vartojimo**, o su dviem – **apie 132 procentus**. Tai yra, **pirmasis parkas būtų padėjęs patenkinti elektros vartojimą, o antrasis parkas būtų leidęs Lietuvai tapti elektros energiją eksportuojančia valstybe**.
- Augant elektrifikacijai, Lietuvoje didės elektros energijos vartojimas. 2030 m., net ir esant mažiausiam prognozuojam elektros energijos vartojimui bei susidarius šią žiemą turėtai generacijos situacijai, dabartinė vietinė generacija su abiem jūrinio vėjo parkais patenkintų apie 96 proc. vartojimo poreikio.
- Jūrinio vėjo parkų generacija užtikrintų elektros kainų mažėjimą ir sudarytų galimybę eksportuoti elektros energiją. Jūrinio vėjo parkų dėka būtų eliminuojamos brangiosios generacijos, pavyzdžiui, dujinės elektrinės, kurios paprastai užkuriamos, esant elektros energijos stygiui.

LIETUVA DAUGIAUSIA ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTUOJA IŠ ŠVEDIJOS, IŠ BALTARUSIJOS NEIMPORTUOJA NUO 2020 M., IŠ RUSIJOS – NUO 2022 M.

Komercinių elektros energijos srautų per Lietuvos jungtis balansas (- – eksportas)

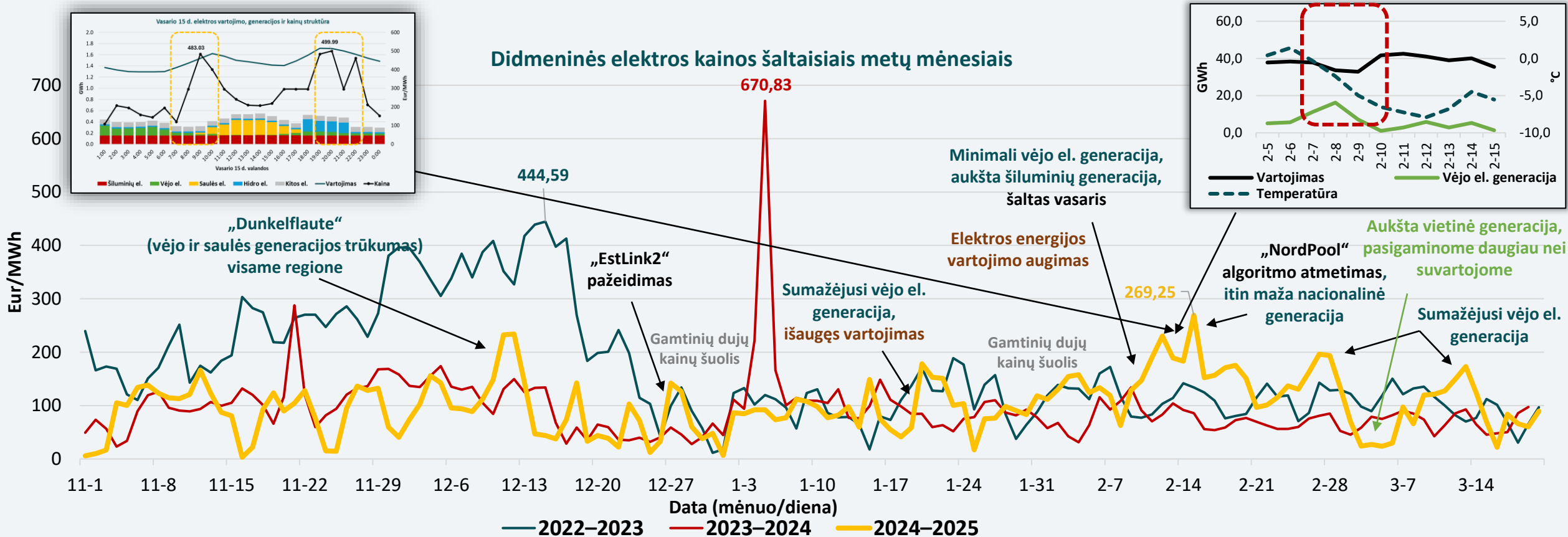

Komercinių elektros energijos srautų per Lietuvos jungtis balansas šią žiemą (- – eksportas)

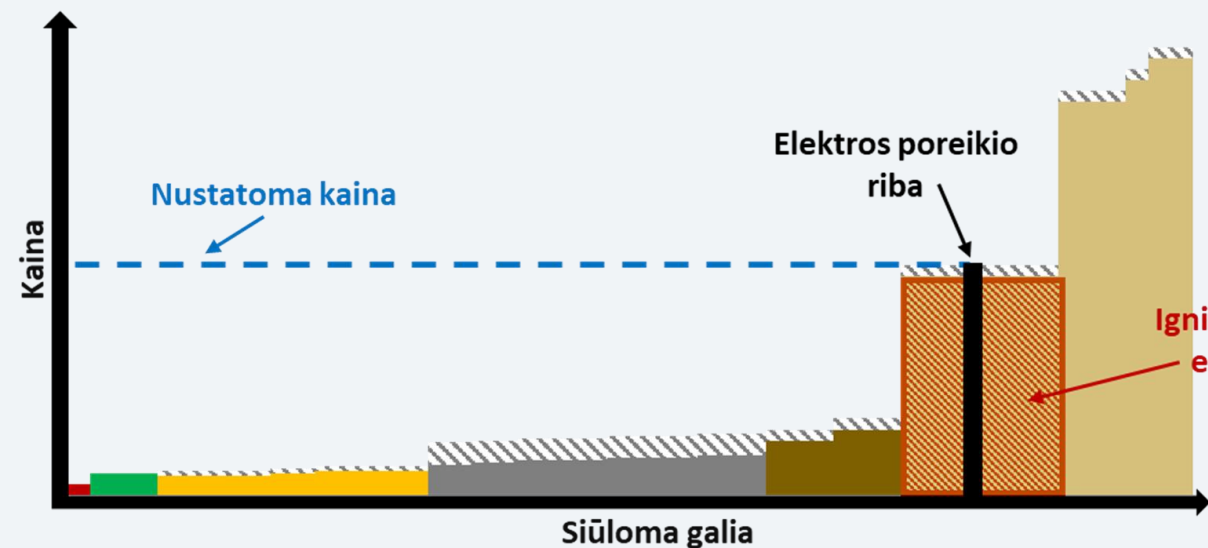
- Lietuva elektros energijos iš Rusijos, pradėjusiai karinius veiksmus Ukrainoje, nebeperka nuo 2022 m. gegužės 22 dienos.
- Iš Baltarusijos Lietuva dėl paleistos nesaugios Astravo AE importuoti elektros energiją atsisakė nuo 2020 m. lapkričio 3 dienos.
- **Lietuva elektrą pagal poreikį importuoja daugiausia iš Švedijos, taip pat pro Lietuvos–Latvijos, Lietuvos–Lenkijos jungtis.**
- **Augant Lietuvos vietinei nacionalinei generacijai, bendras importuojamas elektros energijos kiekis kasmet mažėja: 2024 m. Lietuva, palyginus su 2023 m., bendrai importavo apie 20,6 proc. mažiau elektros energijos, o 2024 m. palyginus su 2021 m., mažėjimas siekia ir 36,8 procento.**

ŠALTIS, MAŽA VĖJO ELEKTRINIŲ GENERACIJA IR INFRASTRUKTŪROS PAŽEIDIMAI DIDINO ELEKTROS ENERGIJOS KAINAS ŠIĄ ŽIEMĄ, TAČIAU MAKSIMALI KAINA IŠLIKO 2,5 KARTO MAŽESNĖ NEI PERNAI

- Nors vasaris buvo šalčiausias per pastaruosius 4 metus, šios žiemos aukščiausia vidutinė dienos kaina (269,25 Eur/MWh) buvo mažiausia per pastarąsias 3 žiemas: 2,5 karto mažesnė nei ji buvo 2023–2024 m. žiemą (670,83 Eur/MWh), 1,6 karto – nei 2022–2023 m. žiemą (444,59 Eur/MWh).
- Didmeninės elektros kainos vasarį kilo daugumoje ES šalių. Lietuvoje elektros kainų augimą vasarį lėmė šalti orai, padidėjęs elektros vartojimas, sumažėjusi vėjo elektrinių ir todėl išaugusi šiluminių elektrinių, naudojančių pabrangusias gamtines dujas, generacija.
- Pagal kovo mėnesį buvusias ateities sandorių kainų prognozes, šiais metais Lietuvoje elektra gali vidutiniškai kainuoti apie 80–100 Eur/MWh.

„NORDPOOL“ ALGORITMAS NE PIRMĄ KARTĄ DIDINA ELEKTROS KAINAS

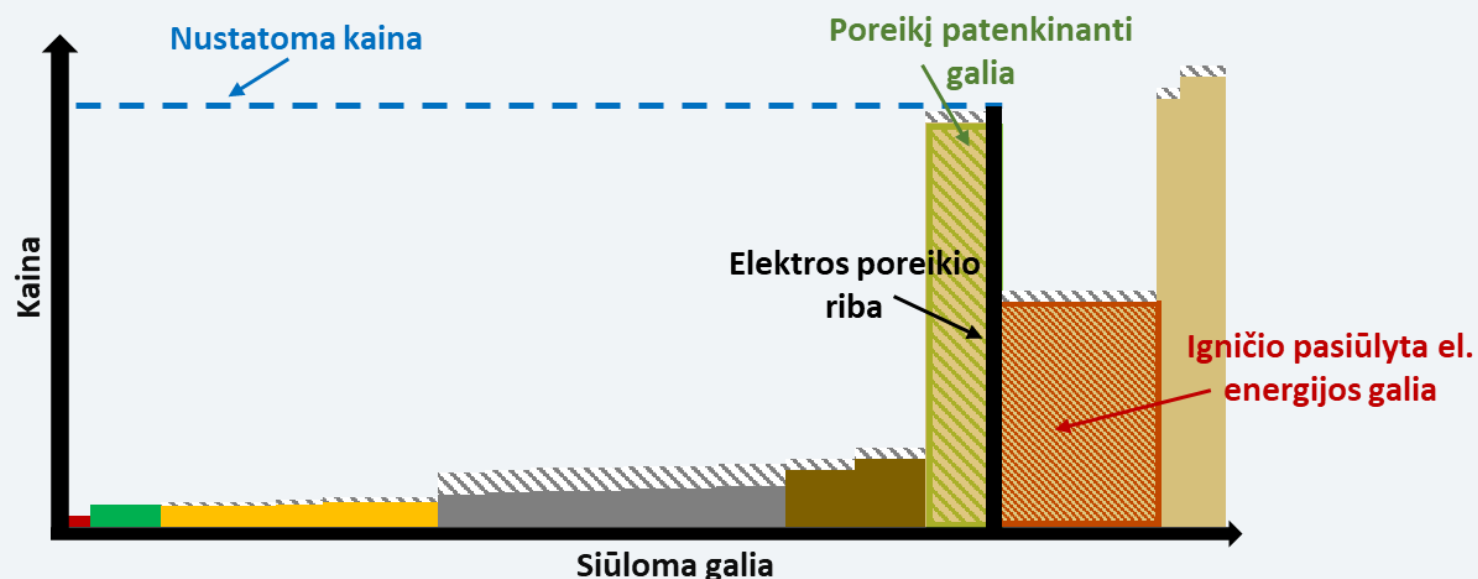

Dujos
 Mazutas
 Anglis
 Biokuras/atliekos
 Atominė energija
 Vėjas ir saulė

Taršos mokestis

- Prie vasario 15 d. sumažėjusios nacionalinės generacijos ir įvykusio kainų šuolio prisidėjo ir „NordPool“ algoritmas, atmetęs pigesnę elektros energijos gamybos pasiūlymą.

- Tokia situacija susiklostė ne pirmą kartą: 2022 m. rugpjūčio 17 d. didmeninė elektros energijos kaina dėl šios priežasties buvo pasiekusi ir 824 Eur/MWh.

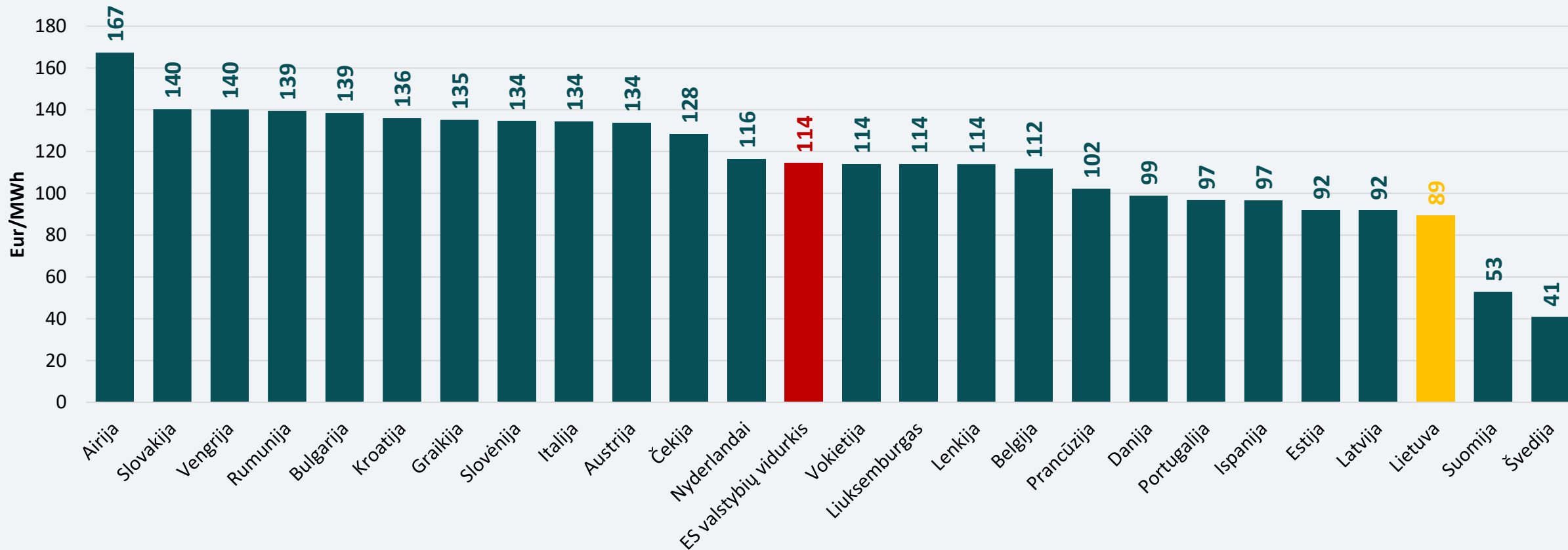

Dujos
 Mazutas
 Anglis
 Biokuras/atliekos
 Atominė energija
 Vėjas ir saulė

Taršos mokestis

LIETUVOS ELEKTROS KAINAS FORMUOJA IR KAINOS KAIMYNNINĖSE VALSTYBĖSE: SAUSĮ LIETUVOJE BUVO VIENA ŽEMIAUSIŲ ELEKTROS KAINŲ EUROPOJE

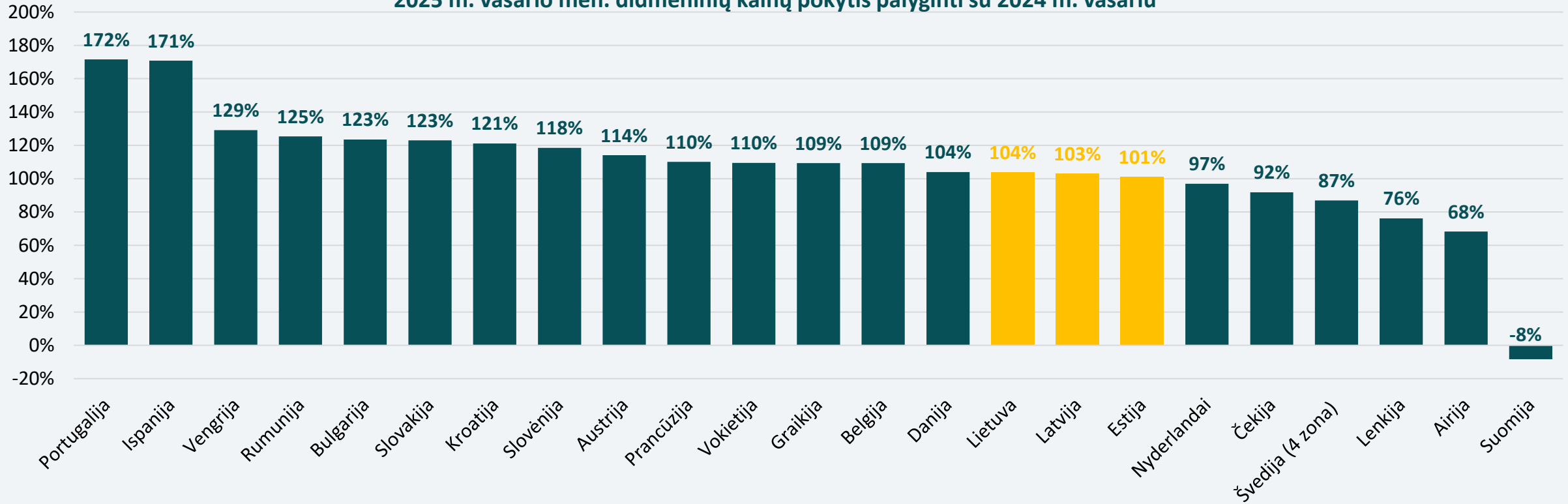
Didmeninė elektros kaina ES (2025 m. sausio mėnuo)*

- Auganti Lietuvos nacionalinė generacija, ypatingai vėjo ir saulės elektrinių plėtra lėmė, kad 2025 metai Lietuvoje prasidėjo vienomis žemiausiomis didmeninėmis elektros energijos kainomis Europos Sąjungoje – žemesnės didmeninės kainos buvo tik Suomijoje ir Švedijoje, kurios savo nacionalinėje generacijoje puikiai derina AEI ir branduolinę energiją, taip tapdamos elektros energiją eksportuojančiomis valstybėmis.

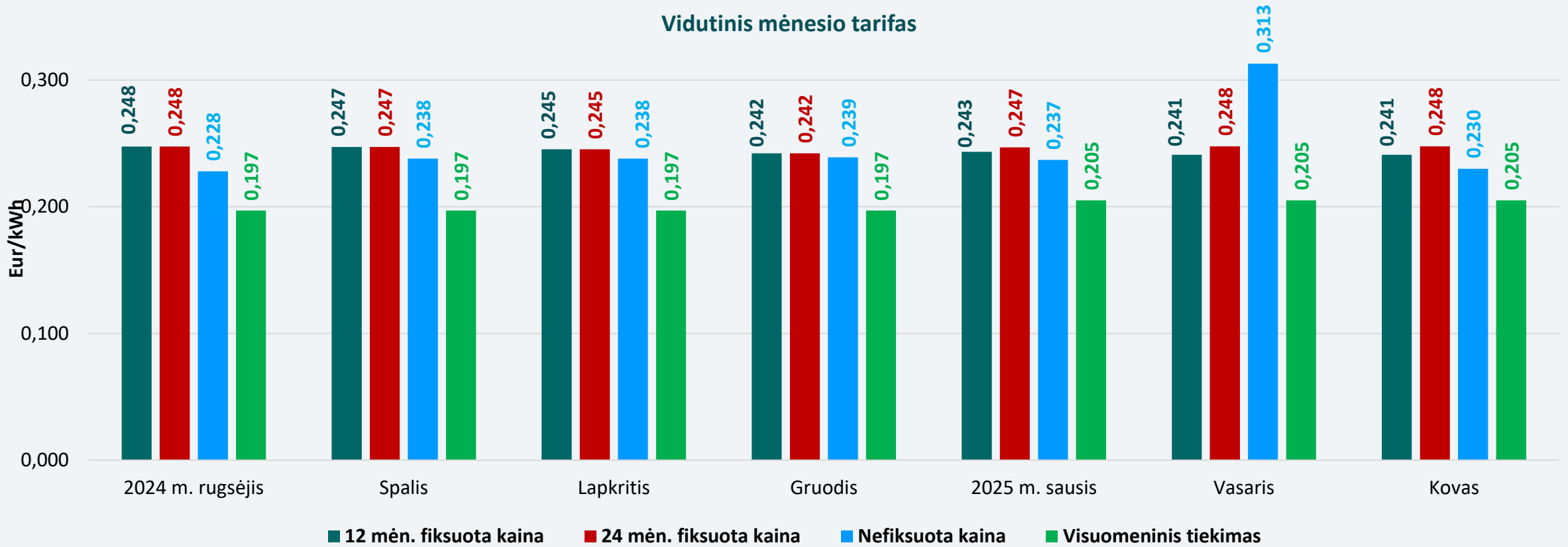
2025 M. VASARIO MĖN. DIDMENINIŲ KAINŲ PADIDĖJIMAS BALTIJOS ŠALYSE BUVO MAŽESNIS NEI DAUGUMOJE ES ŠALIŲ

2025 m. vasario mėn. didmeninių kainų pokytis palyginti su 2024 m. vasariu

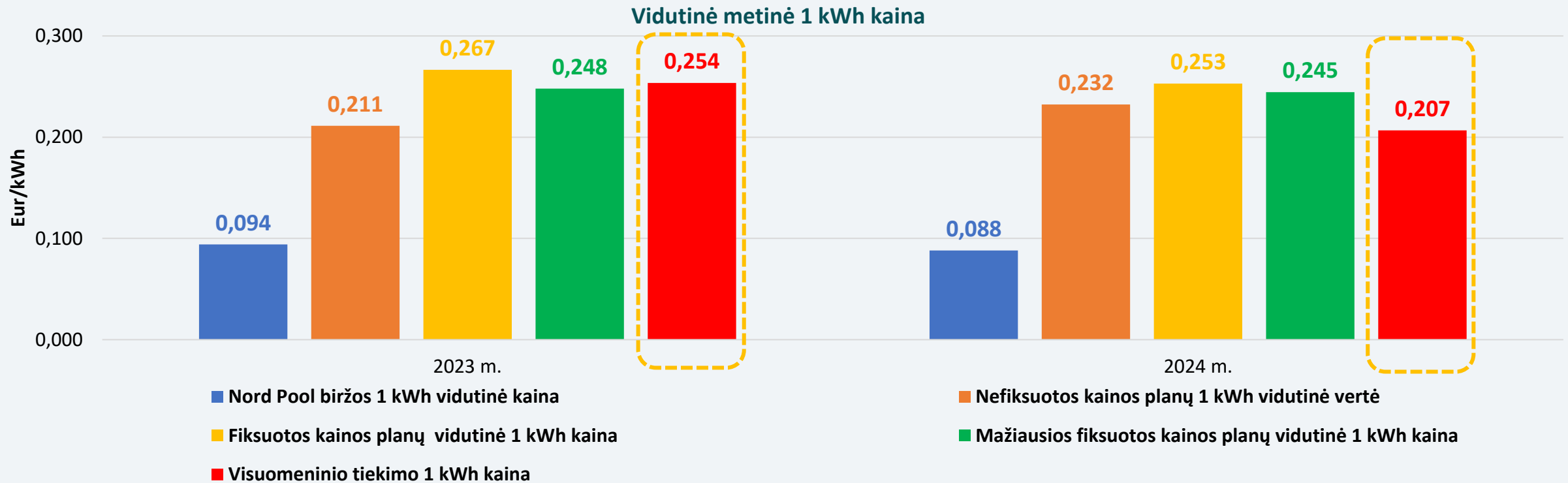
- Lyginant 2025 m. ir 2024 m. vasario mėn. didmeninės elektros kainas, stebimas augimas beveik visoje Europoje (nuo 68 proc. iki 172 proc.), išskyrus Suomiją (kaina sumažėjo 8 proc.).
- Mažesnis didmeninės elektros kainų padidėjimas nei Baltijos šalyse buvo 5 šalyse.
- Vasario mėn. kainų augimo Baltijos regione pagrindinės priežastys buvo dėl šaltesnių orų padidėjęs elektros energijos suvartojimas ir sumažėjusi generacija vėjo elektrinėse, atsiradęs elektros energijos deficitas Suomijoje, kuri yra elektros energiją eksportuojanti šalis.
- Kovo mėnesį (1–26 d.) Lietuvoje formuojasi apie 84,3 Eur/MWh siekiantis didmeninės elektros energijos kainų vidurkis. Lyginant Baltijos jūros regiono valstybes, didmeninė elektra kovo mėnesį kainuoja brangiau Estijoje, Lenkijoje, Vokietijoje.

NEPRIKLAUSOMŲ TIEKĖJŲ SIŪLOMI FIKSUOTOS KAINOS PLANŲ TARIFAI IŠLIKO STABILŪS

- Nors ir išaugo didmeninės elektros kainos vasarį, bet fiksuotų planų kainos liko stabilios – tai rodo, kad pakilusios kainos tik trumpajame periode. Vasarį stebimas nefiksuotos kainos planų tarifų augimas dėl padidėjusios didmeninės elektros energijos kainos.
- Kovo mėn., padidėjus generacijai ir sumažėjus elektros energijos kainai Nord Pool biržoje, nefiksuotos kainos planų vidutinis tarifas šiuo metu yra panašus į 2024 m. rugsėjo mėnesio tarifą.
- Vartotojas, nuo 2024 m. rugsėjo mėn. pasirinkęs fiksuotos kainos planą (tarifas – 0,248 Eur/kWh) ir vartotojas, nuo rugsėjo mėn. pasirinkęs nefiksuotos kainos planą (vidutinis 7 mėn. laikotarpio tarifas – 0,246 Eur/kWh), už elektros energiją mokėjo beveik vienodai. Mažiausiai per šį laikotarpį mokėjo visuomeninio tiekimo vartotojas – 0,200 Eur/kWh.

2023–2024 M. LAIKOTARPIU MAŽIAUSI YRA NEFIKSUOTOS KAINOS PLANŲ VIDUTINIAI TARIFAI

- Siūlomų elektros fiksuotos kainos planų vidutiniai tarifai 2024 m. palyginti su 2023 m. sumažėjo 5 procentais.
- 2024 m. daugiausiai sumažėjo visuomeninio elektros tiekimo tarifai – 19 procentų.
- Vertinant 2023 m. ir 2024 m. tarifus, mažiausiai už elektros energiją mokėjo elektros nefiksuotos kainos planų vartotojai (dviejų metų vidutinis tarifas – 0,222 Eur/kWh).
- Siūlomų elektros fiksuotos kainos planų vidutinis tarifas 2023–2024 m. sudarė 0,260 Eur/kWh, o visuomeninio elektros tiekimo vidutinis tarifas – 0,230 Eur/kWh.

